

Услов без кога се не може – *conditio sine qua non* – свих научних и образовних институција, без обзира да ли су у питању друштвене, природне или технолошке науке је неговање и изучавање писане речи, која се пре свега огледа кроз издавачку делатност и публикавање радова.

Издавачка делатност била је на врху приоритета Института за архитектуру и урбанизам Србије од његовог оснивања 1954. год. до данас. У овом броју часописа приказан је део издавачке делатности која се одвијала у периоду 1961-1975 године, у виду часописа *Зборник радова*, првој серијској публикацији Института. У часопису су пре свега представљане архитектонске и урбанистичке реализације на простору тадашње Југославије. Дата је детаљна анализа овог часописа са библиографијом. Аутори овог рада истичу да је циљ њиховог истраживања упознавање научне и стручне јавности, а нарочито младих истраживача са значајем и садржајем овог часописа. Изучавање прошлости која се односи на архитектуру, урбанизам и просторно планирање, као основних делатности Института, подједнако је важно и када је у питању издавачка делатност и богата библиографска грађа коју Институт поседује.

Повезаност ових истраживања са другом значајном темом којом се овај број часописа бави је дигитализација документације којој је посвећен рад *Методологија интегрисаног истраживања у процесу дигиталне документације архитектонског наслеђа*. Значај дигитализације такође има за циљ чување од заборавља документационе грађе која се односи на целокупно градитељско наслеђе. Коришћењем савремених, доступних и једноставних технологија истраживачима широм света омогућено је идентификовање и повезивање различитих техничких, технолошких, географских, хронолошких и историјских података, али и овладавање новим сазнањима и информацијама. Кроз интеграцију различитих метода истраживања откривају се нове могућности које нуде дигиталне технологије, а које тек треба истражити.

Cultivating and studying the written word, which is primarily reflected through the publishing activity and publishing of papers, is an indispensable condition – *conditio sine qua non* – of all scientific and educational institutions regardless of whether it comes to the social, natural or technological sciences.

The publishing activity has been a high priority of the Institute of Architecture and Urban & Spatial Planning of Serbia since its foundation in 1954 until today. This journal issue presents a part of the publishing activity in the period 1961–1975 in the form of the journal *Zbornik radova* (Collection of Papers), the first serial publication of the Institute. The journal primarily presents the architectural and urban realizations in the territory of the then Yugoslavia. A detailed analysis of this journal is given with resulting bibliography. The authors of this article point out that the aim of their research is to familiarize the scientific and professional community, and particularly the young researchers, with the significance and contents of this journal. Studying the past of architecture and urban and spatial planning as a basis of the Institute's activity is equally important also when it comes to the publishing activity and rich bibliographic material owned by the Institute.

This journal issue deals with the relationship between this research and other important theme, the document digitization, to which the paper entitled *Integrated Research Methodology in the Process of Digitalization of Documents of Architectural Heritage* is dedicated. The importance of digitalization lies in its aim to save from forgetfulness the documentation material relating to the overall architectural heritage. By using the contemporary, available and simple technologies, the researchers all over the world are enabled to identify and link different technical, technological, geographical, chronological and historical data, but also to master new knowledge and information. New possibilities offered by the digital technologies, which are yet to be explored, are discovered through an integration of new methods.